

derne", a so med najodličnejšimi na razstavi Nepristranski gledavci se utešijo ob njih, ko so se zbegali ob nemirnih proizvodih nove struje.

Naš znani slikar g. Ludovik Grilc je razstavil sicer le jedno, a to izmed najboljših del: Razpelo za rdečim zastorom, v živih, lepih barvah.

G. Josip Germ, ki je že lani razstavil svoje slike, je zastopan po dveh značilnih polnosojnicah; g. Anton Ažbe, slikar in učitelj slikarstva v Monakovem (rojen v Poljanski dolini nad Škofjo Loko), je razstavil fino portretno studijo „Zamorko“, njegova učenka kneginja Mary Wrede, roj. pl. Gutmannsthal, ki biva po letu v svoji rojstni grajsčini pri Radečah, nekaj svetlobnih studij ob umetni luči, g. Anton Koželj, slikar v Kamniku, dve, ki kažeeta njegovo zanimanje za narodno nošo, g. Ivan Vavpotič, slikar v Novem mestu, pa portret in zbirko razglednic, iz katerih se vidi njegova duhovitost in bujna fantazija; jeden portret je poslal g. Fr. Horvat, slikar v Gorenji Radgoni.

Krasen pastelni portret, res angelsko lep dekliski obraz, je razstavila gospa Avgusta Šantel, soproga profesorja v Gorici. Ravno tako nežnočustvene in jako marljivo izdelane štiri slike nam je razstavila njena hči Henrika Šantel, ki je zares nadarjena umetnica.

G. Peter Žmitek, rojen v Kropi, gojenec imperatorske akademije vpodabljaajočih umetnostij v Petrogradu, je razstavil osem slik impresijonistične struje, ki kažejo še nekoliko omejenega diletantizma; g. cesarski svetnik Ivan Franke, c. kr. profesor v Ljubljani, je iz prejšnjih let razstavil več natančnih portretnih in pokrajinskih studij iz Kitajske, katere je narisal na potovanju, in nekaj portretov; g. Ivan Trinko, profesor v nadškofjskem semenišču v Vidmu, znan kot pesnik Zamejski, pa lepo zbirko jako ličnih in finih perorisov iz Beneške Slovenije.

Spomina vredna so tudi kiparska dela te razstave, dasi tudi tu marsikatero lepo domače delo pogrešamo. Zelo nadarjen umetnik je g. Ivan Zajc, sin rajnega kiparja Ivana Zajca, bivajoč sedaj na Dunaju. Seznanili smo že svoje naročnike s krasnimi njegovimi reliefi, v katerih se spaja duhovitost koncepcije z nežnostjo čutila in točnostjo tehnike. Njegova najboljša dela so religiozna, zlasti v krški, ljubljanski frančiškanski in št. jakobski cerkvi.

G. Alojzij Repič, rojen Vipavec, sedaj kipar na Dunaju, je razstavil več dobrih kipov; izmed njih vzbujajo največjo pozornost oni, v katerih se kaže bolj natančna anatomija in divja strast, nego pa estetični ukus. Njegovega lepega „Slepca-siromaka“ smo že objavili v posnetku.

G. Ivan Zalar, kipar v Ljubljani, je razstavil dve majhni skupini iz rdečkastega plastelina, gospod Jakob Žnider, rojen v Poličanah na Štajerskem, sedaj kipar na Dunaju, pa zelo lepi razpeli in svetega Mihaela. Med cerkvenimi podobami se posebno odlikuje g. Ivana Cesarja, podobarja v Mozirju, Kristus na križu z jako lepimi okraski. Izmed kiparjev so se udeležili razstave še g. B. Pogačnik, kipar na Dunaju, z dekorativnimi vazami, gospod Alojzij Progar v Celovcu z osnutkom za Preširnov spomenik, g. Josip Grošelj v Selcih na Gorenjskem z „Madono“ in g. Fr. Berneker na Dunaju z dvema kiparskima skicama.

Omeniti moramo še jako ukusne dekorativne osnutke in načrte za oltarje in prižnice g. Celestina Misa, profesorja v Ljubljani, in g. Ivana Jagra, arhitekta na Dunaju, ki pridno proučuje slovanske narodne motive v ornamentiki.

S temi kratkimi podatki smo površno omenili glavne umetnine na prvi slovenski umetniški razstavi. Pogrešali smo sicer marsikateroga umetnika, — imenujemo le gg. Gangla, Rovška, Šubica in Ogrina — vendar moramo reči, da nam je podala ta razstava več, nego smo izpočetka pričakovali. Šaj je silno težko zbrati raztresene proizvode raznih umetnikov, ki jih je skrb za zaslužek razkropila daleč po svetu, ker jim domovina ne dá dovolj pomoči. Pa ta prvi poskus nam jamči, da se bo naša umetnost krepko razvijala. Spoznali smo lepe talente, izmed katerih pač nekateri hodijo še po čudnih potih ter niso še dozoreli in dovršeni; tudi vidimo često, da se bolj goji „manira“, nego notranja umetniška vrednost, a naši umetniki so imeli priložnost, da tu spoznajo svoje vrline in hibe v medsebojnem primerjanju, mi pa smo se ob tej razstavi veselili ne le umetnostnega užitka, ampak tudi kulturnega napredka, ki ga je pokazala ta razstava. Želimo le, da bi se naša umetnost razvijala v duhu prave svobode. Prava svoboda pa se giblje v mejah nrvobode in estetičnega zakona. *Dr. E. L.*

